

Miljø- og Fødevareministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K
Pr. mail mfvm@mfvm.dk
Kopi: annen@mfvm.dk

København, den 10. december 2019

Miljø- og Fødevareministeriets journalnummer 2019-9743 – høringssvar fra De Samvirkende Købmænd, DSK - Udkast til lovforslag om udvidet producentansvar sendes i høring

Miljø- og Fødevareministeriet har den 7. november offentliggjort udkast til ændringsforslag af miljøbeskyttelsesloven vedr. udvidet producentansvar.

DSK takker for lejligheden til at kommentere på ministeriets udkast til ovennævnte lov.

Generelle bemærkninger

Der er tale om rammelovgivning, hvor miljøministeren efterfølgende fastsætter regler på en lang række områder. Desuden forventes retningslinjer fra EU-Kommissionen i foråret 2020 med henblik på besvarelse af en række centrale spørgsmål herunder, hvordan EU-medlemslandene kan implementere de graduerede bidrag. På den baggrund er der fortsat så mange ubesvarede spørgsmål, at det ikke er muligt at kommentere på det forventede endelige lovgrundlag.

DSK vil dog allerede nu gerne kvittere for en række positive elementer:

- Den reviderede emballagebekendtgørelse forventes udstedt primo 2023, så berørte aktører får tid til at forberede sig. Det er helt afgørende for erhvervets muligheder for at planlægge og leve op til lovforslagets krav. Jo tidligere bekendtgørelsen er klar – desto bedre!
- Lovforslaget ændrer ikke ved den eksisterende organisering af pant- og retursystemet for visse drikkevareemballager (Dansk Retursystem A/S).
- Den producentregisteransvarlige organisation forudsættes oprettet som en non-profit organisation i lighed med f.eks. Dansk Retursystem A/S.
- Der lægges ikke op til nye obligatoriske pantordninger.
- Producenter og importører mv. skal afholde minimum 80% af omkostningerne. De resterende op til 20 pct. af omkostningerne afholdes af affaldsproducenter eller affaldsdistributører. Det er positivt, at de virksomheder, der sælger/overdrager emballagerne til den endelige forbruger ikke pålægges en omkostning for dette. Omkostningerne bør placeres så langt tilbage i produktions- og/eller importledet som muligt for at sikre transparente vilkår i markedet.

Med det udvidede producentansvar får erhvervslivet det fulde ansvar for emballagen. Med ansvaret følger en forpligtigelse til at optimere genanvendelse af emballage fra danske husholdninger. Det betinger, at producenter/importører mv. selv tager ejerskabet til emballageaffaldet, og at branchen har ansvaret for at optimere alle faser i værdikæden fra sortering til genanvendelse.

Det er ønskeligt, at kommunerne fortsat bør have ansvar for indsamling af husholdningsaffaldet.

Det vurderes – som det også fremgår af materialet - uhensigtsmæssigt og mindre omkostningseffektivt at skulle etablere parallelle indsamlingssystemer for emballageaffald set i forhold til den kommunale indsamling af øvrigt husholdningsaffald (madaffald, restaffald mv.).

Det er dog åbenlyst, at der fremover bør stilles langt flere krav til kommunerne, så landsdækkende producenter ikke skal indordne sig under op til 98 forskellige systemer, herunder potentielt 98 forskellige prisstrukturer for alle mulige former for affald.

Sortering og indsamling af emballageaffaldet bør ensrettes og effektiviseres på tværs af landet, så alle forbrugere i Danmark – uanset bopælskommune – oplever, at emballage, der er designet til genanvendelse indsamles sorteres og indgår i den cirkulære økonomi på samme måde – herunder også med samme gebyrer i hele landet.

Det bør sikres, at enkelte kommuner – ud fra et ønske om at tilbyde borgerne i den enkelte kommune et helt særligt højt serviceniveau – ikke efterfølgende kan overvælte omkostningerne til producenterne.

Vi har med stor tilfredshed noteret os, at *”det forventes, at der på bekendtgørelsesniveau vil blive fastsat krav til de kommunale indsamlingsordninger, herunder eksempelvis i hvilke fraktioner affaldet indsamles, samt krav om at anvende fælles sorteringsvejledninger”*.

Dette er en vital forudsætning for et omkostningseffektivt indsamlingssystem, hvor forbrugerne – uanset bopælskommune – kan blive orienteret om korrekt behandling af emballageaffald.

Under generelle bemærkninger er det ligeledes vigtigt for DSK, at producenter/importører ikke ensidigt får mulighed for at pålægge detailhandelen returtagingspligt i et pantsystem uden detailhandelens positive tilsagn. Etablering af pant- og retursystemer kan være en udmærket idé, men affaldet skal ikke nødvendigvis håndteres i detailhandelen. Dertil er omkostninger, krav til plads og eventuelle arbejdsmiljø- og hygiejneproblemer for store. Opbygningen af vores pant- og retursystem for visse drikkevareemballager tager udgangspunkt i en tid, hvor de tomme glasflasker blev indleveret i butikken, afhentet, vasket og genfyldt af bryggerierne. I dag er situationen en anden, og skulle vi opfinde pantsystemet forfra, ville vi næppe basere systemet på, at de tomme emballager skal afleveres i dagligvarebutikkerne. Så også derfor er det afgørende, at producenter og importører mv. ikke kan pålægge detailhandelen den

daglige drift af et nyt – eller udvidet – pantsystem. Det hører mere naturligt hjemme andre steder!

Specifikke bemærkninger

En producentregisteransvarlig organisation

Det foreslås, at miljøministeren bemyndiges til at kunne udpege en producentregisteransvarlig organisation til at varetage administrationen af producentregistret. Det kan være fornuftigt, men det fremgår ikke, hvilke kriterier ministeren vil lægge til grund ved udvælgelsen.

Det bør fremgå, om den producentregisteransvarlige organisation udpeges ”en gang for alle”, eller om organisationen udstyres med en eneret, der kan fornys efter ministerens godkendelse.

Etableringen af den producentregisteransvarlige organisation bør ske efter inddragelse af erhvervslivets organisationer i bred forstand.

Om Dansk Retursystem A/S

Det fremgår, at producenter (med drikkevarer omfattet af pantbekendtgørelsen) ikke har, og ikke får, mulighed for at lade deres forpligtigelser være båret af andre end Dansk Retursystem A/S. En emballage kan dog som bekendt tilmeldes som genpåfyldelig emballage, hvor producenten selv har ansvaret for emballagen. Returprocenten skal da være på minimum 98.

Bagatelgrænse

Det foreslås, at der gives mulighed for at indføre en bagatelgrænse for opfyldelse af producentansvaret, idet det findes hensigtsmæssigt – og i overensstemmelse med 2018-affaldsdirektivet – at producenter og importører, der markedsfører meget små mængder emballage, ikke bliver underlagt uforholdsmæssigt store administrative og økonomiske byrder. Økonomiske og administrative forpligtelser må, efter direktivet, ikke medføre en uforholdsmæssig stor regelbyrde for producenter, der markedsfører små mængder af et produkt. Det kan være udmærket med en vis form for fleksibilitet, men bagatelgrænsen bør fastsættes politisk af ministeren og ikke uddelegeres til den producentregisteransvarlige organisation. Bagatelgrænsen kan have konkurrencemæssige konsekvenser aktørerne imellem.

En bagatelgrænse må ikke hjælpe udenlandske e-handelsvirksomheder til at undgå deres forpligtigelser i Danmark. Det fremgår da også, at en bagatelgrænse ikke skal ses som en mulighed for at kunne undlade at lade sig registrere som producent, men alene som en administrativ og økonomisk lettelse. Der udestår derfor en vigtig opgave med at sikre registrering – også fra de udenlandske virksomheder!

Sikre anonymitet

Opgørelse af affaldsmængder er nødvendig for at kunne beregne gebyrer, men det er samtidig afgørende, at der sikres fortrolighed, så konkurrencefølsom viden ikke – heller ikke utilsigtet – kan komme til konkurrenters kendskab. DSK vil her henlede opmærksomheden på den konstruktion, der kendes fra Dansk Retursystem, hvor

konkurrencefølsom viden ikke tilgår hverken selskabets medarbejdere eller selskabets bestyrelse.

Ubesvarede spørgsmål

DSK har en række ubesvarede spørgsmål, der – af hensyn til den videre proces – adresseres her:

- DSK ser frem til en afklaring af, hvad der forstås med transportemballage, herunder om paller er emballager eller blot varer, der handles mellem virksomheder.
- Når omkostninger til indsamling af emballageaffald fremover skal afholdes af producenter/importøren mv., bør de nuværende omkostninger til kommunal håndtering af affald for hhv. virksomheder og private husstande samtidig falde, når emballageaffaldet skal bære egne omkostninger. Det bedes ministeriet bekræfte.
- Som led i det lovforberedende arbejde bør det sikres, at Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen er indforstået med, at der de kommende år forventes samarbejde i mange forskellige brancher. Samarbejdet vil vedrøre indretning af branchestandarder med f.eks. krav til udformning af emballager.
- Det er fortsat uklart, hvordan det sikres, at potentielle free-riders (især i form af udenlandske virksomheder med distancesalg) vil blive omfattet af pligter og rettigheder på samme vilkår som danskbaserede virksomheder. Med etableringen af det udvidede producentansvar skal der ikke skabes endnu en forskel mellem danske og udenlandske virksomheder, der medvirker til at gøre distancehandel mere attraktiv end handel lokalt i Danmark.

Afsluttende bemærkninger

DSK ser frem til et fortsat godt samarbejde i følgegruppen. DSK forventer, at ministeriet i den fortsatte proces vil involvere følgegruppen og dermed give en bred kreds af interessenter mulighed for at deltage i arbejdet.

Med venlig hilsen

Claus Bøgelund Nielsen
Vicedirektør